

Nr 780.

Av herr andre vice talmannen **Jeppsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, angående försvarsväsendets ordnande.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, till årets riksdag föreslås bl. a. indragning av skeppsgossekårerna i Karlskrona och Marstrand. Försvarskommissionen, som ansett att skeppsgosseinstitutionen innebure obestridliga fördelar ur såväl tjänste- som ekonomiska synpunkter, har föreslagit nämnda institutions bibehållande inom marinorganisationen. Kommissionen anför i detta sammanhang, att skeppsgossekåren i huvudsak fick sin nuvarande organisation genom riksdagsbeslut år 1918. Till grund för propositionen härom låg en utredning av särskilda sakkunniga, vilka bl. a. framhållit, att "skeppsgossekårerna äga och kunna för framtiden antagas äga — i förhållande till kostnaderna för deras upprätthållande — så stor betydelse för rekryteringen av flottans sjömanskår, att ett bibehållande av denna rekryterings- och utbildningsform måste anses vara av ett oavvisligt behov påkallat, samt att för rekrytering av flottans underbefäl ett bibehållande av denna rekryteringsform måste anses synnerligen önskvärt". Likaså anför kommissionen, att kommittéer och sakkunniga, som vid olika tillfällen avgivit uttalanden och omdömen om skeppsgosseinstitutionen, alltid erkänt densamma som en för flottan nyttig och nödvändig inrättning. Försvarsministern anför i förutnämnda proposition, att det givetvis icke kan bestridas, att vissa fördelar äro förbundna med institutionen i fråga. Sålunda finge segelfartygsutbildningen ej fränkännas betydelse, och det finge ej heller förbises, att skeppsgossarna kunde hava ett visst gynnsamt inflytande på andan inom sjömanskåren. Av mera vägande natur vore dock, att skeppsgossekåren visat sig vara en betydelsefull rekryteringskälla vid de tillfällen, då förhållandena på den civila arbetsmarknaden varit ogynnsam för god rekrytering genom kontraktsanställning. Propositionen anger vidare vissa mer eller mindre vägande skäl, som anses tala för en indragning av kåren, men av hela motiveringen framgår, vilket också direkt utsäges, att de ekonomiska synpunkterna blivit utslagsgivande. Skeppsgosseinstitutionen skulle nämligen vara en alltför dyrbar anordning för att densamma skulle utan förfång för flottans organisation i dess helhet kunna inrymmas inom den kostnadsram, varmed försvarsministern ansett sig kunna räkna.

Huvudskälet skulle alltså vara att söka i den för flottan beräknade, minskade totala kostnadsramen. Med den syn på vårt lands försvarsproblem, som jag företräder, synes mig emellertid en minskning av den för flottan beräk-

nade kostnadsramen ej blott omotiverad utan även för rikets säkerhet farlig. Kostnadsramen hade enligt min mening bort höjas i stället för att sänkas, och från denna utgångspunkt finner jag det självklart, att den för flottan viktiga och värdefulla skeppsgosseinstitutionen bör bibehållas. Härför tala flera sakskäl utöver de redan anförda, men anser jag mig i detta sammanhang kunna åtnöja mig med att hänvisa till försvarskommissionens förslag i ärendet.

Jag anser alltså att skeppsgosseinstitutionen bör bibehållas och koncentreras till en kår, förlagd till Karlskrona. Då jag emellertid i annan motion hemställt, att den nuvarande infanteriförläggningen i Karlskrona bibehålles, skulle vid bifall till denna min motion infanterikasernen icke bliva disponibel för skeppsgossekåren på sätt, som försvarskommissionen förutsatt. Särskild utredning synes mig därför påkallad om lämpligaste anordningen av kasernförhållandena i Karlskrona vid ett bibehållande av såväl skeppsgossekåren som Kronobergs regementes nuvarande detachement därstädes.

Kostnaderna för skeppsgossekårens bibehållande framgå av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, sid. 615—616, alltså dels i årsanslag 703,000 kr. till avlöningar, förplägnad, beklädnad, övningar, underhåll m. m., dels engångskostnader för kasernernas iordningställande och övningsskeppet af Chapmans istandsättande. Sistnämnda engångskostnader kunna icke angivas för det närvarande och bliva för övrigt, vad kasernfrågan beträffar, beroende av den föreslagna utredningens resultat. Å andra sidan kunna årskostnaderna för sjömanskåren beräknas minskade med något över 70,000 kr.

Inom den av Kungl. Maj:t beräknade personalorganisationen för flottan är det uteslutet att kunna ställa den för skeppsgossekåren erforderliga personalen till förfogande. Denna personal kan därför endast erhållas genom ökning av kadern. Personalbehovet framgår av försvarskommissionens betänkande del III, sid. 105—106, och böra alltså de olika kårerna ökas med där angivet antal beställningar. Kostnaderna härför kunna i runt tal beräknas till 235,000 kr.

Jag får alltså hemställa,

att skeppsgossekåren i Karlskrona bibehålles på sätt som försvarskommissionen föreslagit;

att på grund härav de för flottan beräknade anslagen med den fördelning, som av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, närmare framgår, ökas med omkring 630,000 kr.;

att riksdagen ville hemställa om utredning beträffande lämpligaste anordningen av kasernförhållandena i Karlskrona under förutsättning att såväl skeppsgossekåren som det nuvarande infanteridetachmentet bibehålles därstädes; samt

*att staterna för flottans officers-, underofficers- och sjömans-
kårer ökas med det antal beställningar, som framgår av det
av försvarskommissionen för skeppsgossekåren beräknade per-
sonalbehovet.*

Stockholm den 20 april 1936.

Ola Jeppsson.
